

PORTFOLIO UČITELE PORTFOLIO

- ✓ **Nástroj** aktivní spoluúčasti učitele na vlastním rozvoji a hodnocení; Nástroj pro profesní a osobní růst učitele;
- ✓ **Funkce portfolia** – prezentační a reprezentační, hodnotící, podpora sebereflexe, podpora dalšího vzdělávání a představy seberozvoje a jejich sladění s potřebami školy;
- ✓ **Práce s portfoliem** – pravidelnost práce s portfoliem; práce s portfoliem vyžaduje součinnost se strany učitele, tak vedení školy (popřípadě zavádějícího učitele – mentora); na kvalitní práci učitele je třeba upozornit ostatní nebo naopak pro nedostatek je třeba hledat cestu k nápravě;
- ✓ Pro zpravování portfolia je třeba disponovat potřebnými IT dovednostmi;

CÍL PORTFOLIA

Cílem není zahrnout do portfolia všechna jednání s rodiči, stejně jako přípravy na všechny hodiny, které mají v rozvrhu.

Cílem je:

JEDNÁ SE O ZÁZNAM POSTUPU, KTERÝM PEDAGOG OBYČEJNĚ POSTUPUJE – TYPOVÝ PŘÍKLAD, A PAK O ZÁZNAM MIMOŘÁDNÝCH PŘÍPADŮ.

Do portfolia vkládáme dokumenty a artefakty, které jsou reprezentativní a vypovídají o profesním vývoji pedagoga.

Např.:

Co by mi mohlo sloužit jako podklad zpětné vazby o přípravě na vyučování?

Jaký podklad bych mohla použít pro zamýšlení se nad efektivitou jednání s rodiči?

PRÁCE S PORTFOLIEM

- ✓ **PRVNÍ FÁZE** – výběr vhodných dokumentů, dokládající odpovědi na otázky:
 - ✓ Co se mi v uplynulém období podařilo?
 - ✓ Co mne zajímá, co bych rád/a studoval/a?
 - ✓ S kým spolupracuji ve škole a na čem?
 - ✓ ...
 - ✓ Využívám systematicky reflexi své pedagogické práce ke zlepšování svých profesních činností ve prospěch žáků?
 - ✓ Podílím se na rozvoji školy? Přispívám k vytváření pozitivního profesního klimatu v ní?
 - ✓ Jaká pedagogická aktivita je pro mne přínosem?
 - ✓ Vytvořila jsem nějaké učební listy, texty, které považuji za zajímavé a prospěšné pro realizaci ŠVP?
 - ✓ ...

Důležitá je odpověď na otázku: Proč jsem zařadil/a tento materiál do svého profesního portfolia?
Portfolio bude strukturované.

- ✓ **DRUHÁ FÁZE** – analýza, reflexe a zamýšlení se nad dokumenty; úvaha nad:
 - ✓ Jak se zařazený materiál vztahuje k procesům učení/vyučování?
 - ✓ Jaký vliv může mít na můj profesní rozvoj? Co se z něj mohu naučit nebo dovědět o sobě jako učiteli?
 - ✓ V čem reprezentuje mou práci jako učitele?

- ✓ TŘETÍ FÁZE – hodnocení profesního portfolia při setkání s vedením školy:
 - ✓ Většinou jednou ročně;
 - ✓ Formou strukturovaného rozhovoru; nejefektivnější je, pokud rozhovor vede učitel se svým přímým nadřízeným; rozhovor poskytuje zpětnou vazbu nejen učiteli, ale také vedoucímu, napomáhá lepšímu porozumění mezi nimi a má motivující charakter;
 - ✓ Cílem třetí fáze je získat komplexní pohled na výkon profese konkrétního učitele nebo jeho část, třeba hodnocení žáků;
- ✓ ČTVRTÁ FÁZE – formulování plánu osobního rozvoje pro příští období;
 - ✓ Je součástí profesního portfolia; vytváří jej učitel a školský management;

STRUKTURA PROFESNÍHO PORTFOLIA

- ✓ **Strukturovaný profesní životopis;**
- ✓ **Osobní vzdělávací platforma;**

„Velmi citlivým nástrojem naší práce je hodnocení žáků. ... Co se týče souhrnného hodnocení na vysvědčení, vidím jako optimální hodnocení slovní, které jediné může postihnout všechny nuance žákovy individuální vzdělávací cesty. V průběžném hodnocení, ale vstupuje do hry důležitý aspekt – čas. Jakkoliv by bylo krásné podrobně se žáky rozebírat a popisovat úroveň zvládnutí jednotlivých úkolů, v praxi je to zcela nereálné.“

Životopis a osobní vzdělávací platforma vyjadřují profesní potenciál učitele. Součástí portfolia mohou být:

- ✓ profesní etika učitele (výsledky dotazníkových šetření, jejichž respondenty jsou žáci, rodiče nebo kolegové; spontánní zpětná vazba od žáků, jejich rodičů, kolegů);
- ✓ Profesní znalosti učitele: vedení žákovských portfolií; záznamy o osobních rozhovorech se žáky;
- ✓ Plán profesního rozvoje (na základě hodnocení a sebehodnocení stanovené osobní profesní cíle a kroky k jejich dosažení);
- ✓ Dokumenty dokládající naplňování rámce profesních kvalit učitele:
 - ✓ Plány výuky;
 - ✓ Prostředí pro učení;
 - ✓ Procesy učení;
 - ✓ Hodnocení práce žáků;
 - ✓ Reflexe výuky;
 - ✓ Rozvoj školy a spolupráce s kolegy;
 - ✓ Spolupráce s rodiči a širší veřejností;
 - ✓ Profesní rozvoj učitele;

PŘÍKLADY PRO PORTFOLIO

- ✓ **Konkrétní popis problému**
- ✓ **Přínos pro mne?**
- ✓ **Případně návrh nového řešení, doporučení apod.**

TRUNDA, J. (2012). *Profesní portfolio učitele: soubor metod k hodnocení a sebehodnocení*. Praha: Národní ústav pro vzdělávání.